

Årsrapport

Jævn flow i hele slagtekæden (SAF 35 AP4)

01.01.2024-31.12.2024

22. maj 2025
Proj.nr. 2011297
Version: 1
Init. CLHA/mt

Baggrund

Formålet i projektet var at sikre bedre dyrevelfærd på slagtedagen, særligt i forløbet omkring og under bedøvelse. Forbedring af kvalitet, økonomi og arbejdsforhold var også en del af målet. Projektet "Jævn flow i hele slagtekæden" var en arbejdsplan (AP4) i projektet "Dyrevelfærd på slagtedagen", støttet af Svineafgiftsfonden.

Slagteprocesserne er komplicerede med mange tidsmæssige krav og indbyrdes bindinger. Der er for eksempel tidskrav for minimum tid under bedøvelsen, maksimal tid i skoldekar og maksimal tid fra aflivning til fjernelse af organer. Man kan derfor ikke have for store buffere af grise på slagterierne, og for små buffere giver udfordringer, når der opstår kortvarige stop i slagtekæden. Hypotesen for AP4 er, at et mere jævnt flow med en gradueret tilpasning af bedøvehastigheden, og dermed drivhastigheden, vil være bedre end den aktuelle stop-/starttilgang, både for dyrevelfærden og for slagteriets økonomi gennem en forbedret kvalitet. AP4 skal derfor udvikle et koncept til at sikre et mere jævnt flow i stald, drivgang og bedøver baseret på monitorering af slagtegangen.

Projektet fortsætter i 2025, men det blev afsluttet i 2024 med en analyse af kortlægning af kortvarige stop samt en specifikation af muligheder for håndteringen af disse i forhold til opnåelse af forbedring af dyrevelfærden på slagterierne.

Projekt mål

Målet var at opnå forbedring af dyrevelfærden ved bedre håndtering af stop i slagtekæden ved at have en gradueret tilpasning af bedøvehastighed og drivningshastighed ud fra monitorering af stop i slagtekæden.

Målgruppen

Griseslagterierne.

Gennemførelse af analyse- og idéfase

I 2024 blev der gennemført en idé- og analysefase med belysning af kortvarige stop, effekterne i slagtekæden med hensyn til buffere af grise og lagerstatus inden for bufferområder. Der blev gennemført idégenerering ved slagteribesøg, og udfordringerne blev analyseret. Der blev tillige indsamlet registreringer fra et værtsslagteri med henblik på analyse af forekomst og konsekvenser af kortvarige stop på slagtekæden. Analysen skulle danne grundlag for specifikation til løsningsforslag for udfordringerne, som opleves af medarbejderne ved drivning og bedøvelse, når der opleves kortvarige stop i slagtekæden.

Konceptudvikling

De samlede resultater for konceptudviklingen er beskrevet i rapporten "Løsningsforslag til håndtering af kortvarige stop på slagtekæden med formålet at forbedre dyrevelfærd". Analysen indikerede, at medarbejdere kunne være udfordret pga. tidspres, da der var stort fokus på at undgå fald i slagte hastigheden. Ved kortvarige stop blev dette yderligere udfordret. Omvendt vidste medarbejdere ved drivning og bedøvelsen ikke, hvor fyldte bufferne var, hvilket resulterede i, at de arbejdede efter en forventning om, at der altid var lige travlt. Det var indtrykket, at dette kunne stresse medarbejderne og dermed øge risikoen for utilsigtede dyrevelfærdsmæssige hændelser.

Målet i projektet var at øge dyrevelfærden og dermed reducere risikoen for og forekomsten af dyrevelfærdsmæssigt utilsigtede hændelser. For at kunne måle om dette opnås, skal det kunne kvantificeres ud fra registreringer, der har sammenhæng til grisenes oplevelse af smerte, frygt eller ubehag. Det blev foreslået i konceptet, at det kunne måles ud fra grisenes vokaliseringer. For slagterier, der anvender automatiske drivlåger, kan trykket fra disse låger tillige bruges som en indirekte parameter.

Det samlede koncept bestående af et system til måling af grises vokaliseringer på slagteriet blev foreslået som mål for grisenes oplevelser af smerte, frygt eller ubehag. Disse målinger sammenregnes i daglige benchmark for slagteriet, så medarbejdere kan se udviklingen i grises stressniveau på slagteriet. Desuden skal der udvikles system til beregning af aktuel status for buffere, så medarbejdere i drivning og ved bedøvelse ved, hvor mange minutter man er foran/bagud ift. risiko for fald i slagte hastigheden. Således skabes der en situation med mindre stress for medarbejderne sammenholdt med et system, der løbende viser, hvorvidt grisene oplever mindre niveau af smerte, frygt og ubehag, hvorved medarbejderne oplever forbedring i dyrevelfærden.

Værdiskabelsen

Målet i projektet er forbedring af dyrevelfærden, der også medfører bedre kødkvalitet og mindre spild. Reduktion af stress for medarbejdere er også et formål i projektet, hvilket i sig selv er en værdi og kan give større medarbejdertilfredshed.

Det videre forløb

Projektet fortsætter i 2025, hvor målet er at udvikle en funktionsmodel af konceptet med værktøj til personalet ved drivning af grise om grises vokaliseringer samt beregning af bufferkapacitet og afprøvning af dette på et værtslagteri.

Kommunikation

Årsrapporten offentliggøres på Teknologisk Instituts hjemmeside, og leverancerne i 2024 omfatter blandt andet rapporten "Løsningsforslag til håndtering af kortvarige stop på slagtekæden med formålet at forbedre dyrevelfærd".

Kontaktinformation

Claus Hansen
Teknologisk Institut
Gregersensvej 9
2630 Taastrup
clha@teknologisk.dk